

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 14 juli 2022
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr: 41272-2022

Onderwerp: Kadernota 2023

Aan de raad

Inleiding

De gemeenteraad krijgt jaarlijks een kadernota aangeboden ter voorbereiding op de komende begroting

Beslispunten

1. De Kadernota 2023 als uitgangspunt voor de Begroting 2023 vast te stellen2. Kennis te nemen van het resultaat van de Kadernota 2023

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Financiën en Bestuur d.d. 29 juni 2022
Commissie Ruimte en Mobiliteit d.d. 29 juni 2022
Commissie Sociaal Domein, Sport en Onderwijs d.d. 30 juni 2022

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Het aanbieden van de Kadernota 2022 vloeit voort uit de “financiële verordening 2017” van de gemeente Gemert-Bakel.

Op 18 maart 2021 zijn de financiële kaders vastgesteld door de gemeenteraad. Dat is een leidraad voor deze kadernota.

Deze kadernota is een voorbereiding op de Begroting 2023 welke de eerste is in deze raadsperiode

Beoogd effect

De kadernota laat zien wat de uitgangspunten zijn van de gemeente Gemert-Bakel voor de komende begrotingsjaren. Dit vormt dan de basis voor de Begroting 2023 welke later dit jaar aan u wordt aangeboden.

Duurzaamheid

niet van toepassing

Argumenten

1.1 De Kadernota 2023 is structureel sluitend voor alle jaren

Het structurele saldo van de Kadernota 2023 bedraagt als volgt:

Saldo Kadernota 2023	2023	2024	2025	2026
Structurele saldo	3.163V	4.580V	6.578V	373V

De begroting is structureel en reëel sluitend in alle jaren.

Daarbij is er wel sprake van een 'ravijnjaar' in 2026. De inkomsten gemeentefonds dalen sterk vanaf 2026 in afwachting op een nieuwe financieringssysteem. Dat is lastig financieel plannen. De gemeenten kunnen namelijk geen investeringen doen vanuit de overschotten in de eerste jaren. Er ontbreekt dekking vanaf 2026 voor de structurele afschrijvings- en rentekosten van die investeringen. Dit heeft de minister onderkend. Voor de zomer komt ze daarom met een contourennota hoe zij 2026 en verder ziet voor gemeenten. Dit vraagt wel om enig geduld van het college en de gemeenteraad bij het maken van keuzes. De komende maanden zijn nodig om daar goede afwegingen in te maken.

1.2 We hebben nu geld opgenomen voor Commanderij College

Op 11 november 2021 heeft de gemeenteraad een tweetal moties over scholen aangenomen. Het college wordt daarin opgeroepen een meerjareninvesteringsprogramma Onderwijshuisvesting op te stellen voor de kadernota. Verder wordt het college gevraagd de investering Commanderij College, locatie Macropedius op basis van nieuwbouw financieel te vertalen in de Kadernota 2023. Beiden zijn nu opgenomen.

Afgelopen periode is er onderzoek gedaan naar vier scenario's voor het Commanderij College. De verschillende scenario's worden opiniërend en besluitvormend aan de gemeenteraad voorgelegd. Daarna kan dit verder worden uitgewerkt in haalbaarheidsstudies. Wij verwijzen u naar de RIN voor meer informatie.

In deze Kadernota 2023 zijn in lijn met de motie nu middelen opgenomen voor de school. Dit gaat dan over een investering in het schoolgebouw van € 32,1 miljoen en jaarlijkse kapitaallasten van € 1,6 miljoen. Het zijn de bedragen voor nieuwbouw zoals verzocht in de motie.

1.3 Alleen noodzakelijke aanpassingen zijn opgenomen in de kadernota

Er is nog geen nieuw college en coalitieakkoord. Daarom is gekozen voor een beleidsarme kadernota. Alleen de noodzakelijke aanpassingen zijn opgenomen. Dit geeft daarmee maximale ruimte voor het maken van afwegingen aan het nieuwe college en raad voor nieuw beleid richting de begroting.

De komende maanden wordt meer duidelijk over het jaar 2026 en verder. Bij eventuele financiële ruimte die ontstaat zijn de prioriteiten wat het college betreft: financieel op orde brengen van de beheersplannen, robuuste ambtelijke organisatie, onderwijs en tot slot cultuurhuis.

1.4 Het financiële herstel van de gemeente heeft zich voortgezet

De gemeente Gemert-Bakel komt uit een financieel diep dal. Sinds 2013 is een stijgende lijn te zien. Die heeft zich in 2021 doorgezet. De reserves zijn met € 6,1 miljoen gegroeid.

In 2021 heeft de gemeenteraad het eerdere herstelplan eigen vermogen herijkt in nieuwe financiële kaders. Daarbij zijn drie doelen gesteld. Herstel van het weerstandsvermogen, een solvabiliteit van 15% en een schuldenquote van 90%. Allen in 2030.

Inmiddels hebben we meer dan voldoende weerstandsvermogen. Nodig is 13,4 miljoen.

Aanwezig is € 17,8 miljoen. Het doel om een solvabiliteit van 15% in 2030 te halen is bijna bereikt. Bij de Jaarrekening 2021 bedraagt deze 14,7%. Hierdoor is de jaarlijkse storting in het weerstandsvermogen van € 250.000 vanaf 2023 niet meer nodig. Dat geeft in de Kadernota 2023 nu een voordeel.

De schuldenquote is in 2021 verder gedaald en bedraagt nu 98%. Ook daar houden we koers.

1.5 Wij zijn voordeelgemeente bij de herverdeling gemeentefonds

Belangrijkste inkomstenpost voor de gemeente is het gemeentefonds. Dat beslaat ongeveer 65% van de jaarlijkse inkomsten. Er speelt veel rond het gemeentefonds.

We zijn nu definitief voordeelgemeente bij de komende herverdeling met een voordeel van € 37,50 per inwoner. De herverdeling gaat stapsgewijs in per 2023. Vanaf 2025 is het volledige voordeel beschikbaar. De herverdeling is verwerkt in deze kadernota.

1.6 De gemeentelijke tarieven stijgen in de regel enkel met inflatie

Voorgesteld wordt om de gemeentelijke tarieven zoals OZB, afvalstoffenheffing en leges enkel met inflatie te laten stijgen. Uitzondering hierop is het tarief voor de rioolheffing. Bij vaststelling van het watertakenplan heeft de gemeenteraad in het verleden besloten dit tarief met jaarlijks 2,5% boven op de inflatie te laten stijgen.

1.7 We stoppen in 2022 met het verlenen van coronasteun

De gemeente heeft in 2020 een risicoreserve Corona ingesteld. Deze reserve was bedoeld voor het opvangen van nadelen in de begroting en het geven van coronasteun. De gemeente heeft uit eigen middelen € 1,2 miljoen in deze reserve gestort. Vanuit het Rijk is voor Gemert-Bakel een bedrag van € 2,7 miljoen ontvangen. Het Rijk is per 1 april 2022 gestopt met het verlenen van de coronasteun. Ook lokaal gaan wij in 2022 hiermee stoppen. Eventuele overschotten gaan terug naar algemene middelen.

Kanttekeningen

1.8 Voor het 'ravijnjaar' 2026 komt de minister met een contourennota

De afgelopen jaren zijn er verschillende kortingen uitgevoerd op het gemeentefonds. Hierop was forse kritiek. In het regeerakkoord is in reactie daarop het kabinet nu serieus over de brug gekomen. Tot en met 2025 gaat er veel extra geld naar de gemeenten. Vanaf 2026 is er echter weer een flinke terugval in dat extra geld. Daarom wordt 2026 ook wel het 'ravijnjaar' genoemd.

Het Rijk heeft de uitkering gemeentefonds vanaf 2026 verlaagd in afwachting op een beoogde nieuwe financieringssysteem. Denk bijvoorbeeld aan nieuwe gemeentebelastingen. Voor gemeenten is dit lastig financieel plannen. Uitgaven die gemeenten doen hebben in de regel een structureel karakter. Een jaarlijkse uitgave die je nu opneemt in de begroting moet ook in 2026 en verder nog gedekt zijn. Dat heeft de minister onderkend. Voor de zomer komt ze met een contourennota. In deze nota komt meer duidelijkheid over de jaren 2026 en later. In ieder geval welk proces samen met de gemeenten wordt doorlopen.

Vervallen "oude" regelgeving

Niet van toepassing

Financiën

De Kadernota 2023 is de basis voor de komende Begroting 2023

Uitvoering

Bijlagen

1. Raadsbesluit Kadernota 2023
2. Kadernota 2023

Ter inzage gelegde stukken

1. Raadsbesluit Kadernota 2023
2. Kadernota 2023

Gemert, 14 juni 2022

het college van burgemeester en wethouders,
Secretaris,

de burgemeester,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'G. Wouters', with a long horizontal stroke extending to the right.

G. Wouters

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'M.S. van Veen', with a horizontal line underneath.

ing. M.S. van Veen